

Avelsprogram för det Svenska Leicesterfåret i Sverige

Fårrasen det Svenska Leicesterfåret är ett snabbväxande köttfår som producerar unika vita pälsskinn och härlig gobelängull. Rasen har under årens lopp anpassats bättre till vårt klimat och betesmiljöer samt för produktion av de vita pälsskinnen. Detta innebär att delvis unika "nordiska" egenskaper som bl.a. enhetligt pälshår av lämplig grovlek och kvalitet för pälsskinnen, håller på att utvecklas.

1. Avelsorganisation och stambok

Härstamningsregistret förs av Svenska Fåravelsförbundet som erkänd avelsorganisation och uppgifterna samlas i programmet Elitlamm Avel. Detta utgör rasens stambok med en avdelning. Alla avelsdjur identitetsmärks enligt EU:s bestämmelser vid födseln. Registrering sker sedan i Elitlamm. Avelsdjur väljs ut grundat på resultat från gårdsmönstring, avelsvärden och eventuell riksbedömning.

Säkring av detta sker med backup rutiner som gäller för hela Elitlamm Avel. Uppgifter ur registret är tillgängliga i Elitlamm för djurägaren och funktionärer.

2. Identitetsmärkning

Alla avelsdjur identitetsmärks enligt EU:s bestämmelser vid födseln. Registrering sker sedan i Elitlamm Avel.

3. Rasrenhet

Krav för införande i bilaga:

Djur som har minst en förälder införd i som renrasigt djur i stamboken, kan föras in i bilagan om det inte uppfyller kraven att föras in som renrasigt i stamboken. Kriterier för att föra in ett djur som renrasigt i stamboken, se nedan.

Krav för införande i stamboken, vid införande av avkommor till ett hondjur som finns i bilagan:

Ett djur vars mor, mormor och mormors mor är införd i bilagan kan föras in som rasrent i stamboken förutsatt att djurets far, morfar och mormors far är renrasigt djur införda i rasens stambokens.

4. Djurmaterial

Den aktiva avelspopulationen, i landet, omfattar cirka 1034 tackor och 119 baggar fördelade på 106 besättningar. De senaste åren har antalet djur ökat. Genom det samordnade avelsarbetet, ökar stadigt andelen lamm med den pälshårskvalitet som krävs. Den renrasiga produktionen är främst inriktad på kombinationen av bra slaktkroppar och vita pälsskinn samt att producera bra avelsdjur med anlag för prima pälsskinn.

5. Avelsmål

Det övergripande målet är att utveckla det Svenska Leicesterfåret till ett vitt, pälsproducerande medeltungt köttfår.

Detta innebär i dagsläget att producera lamm med skinn av "körsnärs kvalitet" med ren vit färg på ett medeltungt, köttfylligt djur med harmoniskt kroppsform med minst R i EUROP-klassningen.

6. Gemensamt avelsarbete

Rasföreningen Svenska Leicesterfårföreningen, har bl.a. som uppdrag ”att främja leicesterfårrasens utveckling i Sverige” och ”att främja ett målinriktat och kontrollerat avelsarbete och en ansvarsfull livdjurshandel”. Föreningen arbetar aktivt för att skapa samverkan mellan alla besättningsägare i landet och utifrån deras önskemål, samordna avelsplaneringen. Föreningen arbetar även för att alla lamm ska gårdsmönstras av kvalitetssäkrade/rekommenderade mönstrare. Föreningens medlemmar utser vid sitt årsmöte ett avelsråd.

7. Val av avelsdjur

Vid livdjursurval avgör den enskilda djurägaren vad som prioriteras baserat på besättningens förutsättningar och tillgängliga data i form av mönstringsregistreringar, ev riksbedömning och avelsvärden. För att arbeta i linje med avelsmålen i avelsprogrammet, rekommenderas pälsmönstring avsedd för rasen leicesterfår och att selektera enligt rekommendationer i avelsprogrammet. Avelsvärdering sker med hjälp av BLUP animal modell som administreras av Svenska fåravelsförbundet och ingår i Elitlamm Avel där all registrering sker, rasföreningen har avelsvärdering på följande egenskaper:

- Tillväxt mönstring direkt
- Tillväxt mönstring maternell
- Tillväxt slakt
- Kropp mönstring
- Kropp slakt
- Fett slakt
- Kull 1
- Kull 2+
- Födelsevikt direkt
- Färgpoäng
- Lockstorlek
- Lockpoäng
- Pälshårspoäng
- Helhet

Vi har önskemål om:

- 60 dagar vikt direkt
- 60 dagar vikt maternell
- KIX
- PIX
- RIX

8. Inavel

Föreningen arbetar aktivt för att bredda den svenska avelsbasen och därmed begränsa inavel, och även genom att skapa möjligheter att ta in nya linjer från utlandet med hjälp av embryo och sperma inläggning.

9. Ansvar

Nyttan av och ansvaret för avelsarbetet vilar på de enskilda besättningsägarna. Även säkerställandet av varje djurs identitet och inrapporteringen av en stor del av de data som lagras och processas i bl.a. Elitlamm Avel är ägaren ansvar. Noggrannhet och ärlighet är avgörande inte bara för besättningens egen utveckling utan, i högsta grad, även för att de gemensamma avelssträvandena ska få maximalt stöd av Elitlamm Avel och annan bearbetning och statistikpresentation.

Uppgiften för avelsorganisationen, rasföreningen och verktygen i bl.a. Elitlamm Avel är att underlätta och stödja besättningsägarnas arbete och ansvar samt att säkerställa de data som rapporteras in.

Säkerställandet av kvaliteten på de inmatade uppgifterna är en prioriterad fråga i Svenska Leicesterfårföreningens arbete. Detta gäller både kvaliteten på bedömningar o.dyl. och på inrapporteringen.

10. Hållbart nyttjande

Rasföreningen följer kontinuerligt utvecklingen inom rasen.

11. Uppföljning

Avelsprogrammet revideras när det är befogat eller när det krävs av myndigheterna.